

10-50211/53

T I T K O

A budapesti fővárosi bíróság.

BUDAPESTI FŐVÁROSI BÍRÓSÁG

B.II. 0272/1953-19. sz. sz. sz.

A Népköztársaság Nevében

V. 116702
469

A budapesti fővárosi bíróság az 1953. évi február hó 9. és 10. napján megtartott nem nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

1. sz. ítéletet: levelezési felügyelőként működött. Az 1953. február 11. napjától előzetes fogvatartásban lévő:

Majtényi András / Markovics Jeno, anyja: Braun Petronella, első házasságából származó kiskorú gyermekét felesége magával vitte külföldre, második felesége Selley Mária, osztályvezető volt a Vadászoltény gyárban havi 2000 Ft keresettel, magyar anyanyelvű és állampolgár, büntetve volt egy ízben, végpontalan, budapesti / XIII. Pozsonyi ut. 25. sz. sz. / lakos,

idegen állam megbízottja részére történt adatszolgáltatással folytatódóan elkövetett hűtlenség bűntetteiben, továbbá

1 rb. tiltott határátlépéshez való segítségnyújtás bűntetteiben és 1 rb. csoportos tiltott határátlépéshez való segítségnyújtás bűntetteiben.

Ezért öt év börtönnel 12 / tizenkettő / évi börtönnel, a közügyektől 5 / nyolc / évi időtartamra való eltiltásra és teljes végpontalkobzásra ítéli.

A kiszabott szabadságvesztésbűntetését az 1953. február hó 11. napjától kezdődő előzetes fogvatartás teljes egészében beszámítandónak tartja.

Vádolt köveles az eddig felmerült és az ezután felmerülő köveles kötelezettségét az államnak megtéríteni.

Ellenben a bíróság vádlottat 1 rb. tiltott határátlépéshez való segítségnyújtás bűntettének kiserlete miatt ellene emelt vád alól bebizonyítottan felment.

Indokolás:
I.

A bíróság a tárgyalás adatal alapján az alábbi tényállást állapította meg: Vádolt személyi körülményei tekintetében.

Majtényi András polgári családból származik, anyja textilgyári tisztviselő volt. Gimnáziumi tanulmányait Nagyváradon végezte, de lefokozás miatt nem tudott, mert a VIII. osztályból beloldali tevékenysége miatt kizárták. Ezután szülői hástartásban élt, majd 1943-ban szüleivel együtt Budapestre költözött. 1944. májusától 1944. novemberéig munkaszolgálatot teljesített. A felszabadulás után 1945. decemberéig a politikai rendőrségen főhadnagyként működött. Ezután a Hunyvári egyi és Kohóüzemnél, ezután a Kelimpexnél, majd a Hungarotext-nél helyezkedett el. Innen miskolci fehérvári Vadászolténygyárba került, ahol osztályvezetőként dolgozott, 1952. év végén azonban hozzájárulással kilépett a munkából és ottal a "Szabó" vállalatnál helyezkedett el. 1953. február hó 2. napján a központi bíróság B/e. 34.028/1953-2. sz. ítéletével súlyos testi sértés bűntette miatt

470

S. O. 30. n. sz. büntetőbíráskodás iránt, de a büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztették.

b. Vádolt cselekményei tekintetében.

Majtényi András 1948 decemberében Budapeston a Phylvax kávéház előtt találkozott régi ismerősével, Varsányi Istvánnal és a Phylvax kávéházba besenye, beszélgetés során kölcsönösen beszámoltak életkörülményeikről. Vádolt elmondta Varsányinak, hogy időközben megdősdit, sőt azt is közölte, hogy a valószínűleg 1946 felesége az apja után Svájcba akar kimenni, de nehézségei vannak az utlevél megszerzésében, vagy ha ez nem megy, akkor utlevél nélkül fogja feleségét külföldre kijuttatni. További beszélgetés során Majtényi azt is megemlítette, hogy feleségének vannak pénzre rokonai, akik szeretnék külföldre kijutni.

A beszélgetés után vádolt felvitte Varsányit a különvártak lakására. Itt Majtényi elmondta, hogy ő meg fogja kapni az utlevelet és így nincs szüksége Varsányi segítségére. Vannak azonban rokonai, köztük Plick Sándor nevű bátyja, akik szintén Nyugatra szeretnének menni, de nem kapnak utlevelet.

E beszélgetés után, 1949 februárjában vádolt Varsányi István felvitte Plick Sándor lakására, hogy a Nyugatra való kizsákmányt megbeszéljék. Plick Sándorral Varsányi közölte, hogy 2-3 nap múlva lehetővé tudja tenni az Auszriába személygépkocccal történő kizsákmányt a ezért tőle 12.000 Ft-ot kért. Ezen meg is egyeztek és a kért összegből Plick Sándor 2.000 Ft-ot szonnal át is adott Varsányinak, míg a hátralévő 10.000 Ft tekintetében egy állapodtak meg, hogy azt Plick a feleségénél hagyja azzal, hogyha a sikeres kizsákmány után telefonál, akkor kifizesse a 10.000 Ft-ot fizesse ki Varsányi Istvánnak.

Az utolsó kizsákmányt idén január 15-én vádolt Varsányival együtt a Szabani Antal lakására és Plickel együtt gépkocccal a Szabani Antal lakására mentek. Itt Varsányi átadta a 2000 Ft-ot vádoltnak azzal, hogy abból vegye meg a kizsákmányhoz szükséges megővezítő öltözetre szolgáló borkabátot. Később azonban visszakérte tőle a pénzt és az embercsempész társával való találkozására a szükséges kabátot. Ezután Plick Sándort bedíttették egy tehéngépkocsihoz, vádolt pedig hazament és Plicket - különböző megővezítések után - Varsányi és társai kizsákmányták az országból. Plick Sándor mánap Bécsbe megérkezett telefonál feleségének, aki a megbeszélte jel vétel után a 10.000 Ft-ot kifizette Varsányi Istvánnak. Varsányi ezt a pénzt a saját céljára fordította és abból Majtényinak juttatást nem adott.

Plick Sándor Nyugatra szákmányolásából Majtényi András és felesége tudták, hogy Varsányi olyan kapcsolatokkal rendelkezik, amelyek révén biztosan embereket kizsákmányol az országból. Ezért Majtényi Andrásnak érintkezésbe lépett Varsányival az ismerős kizsákmányolás érdekében. A tárgyalás során Varsányi azt ígérte, hogy a későbbi kizsákmányolásokért kapott összegekből Majtényi Andrásnak és családjának is juttatni fog majd. Ezt követően Majtényi András ismerős közt több embert szándékozott beidézni, akik Nyugatra akartak kimenni és vádolt jelenlétében megemlékeztetett szándékát közölte is Varsányival. Varsányi akkor is az azt követő napokban megbeszélést folytatott Majtényinél és végül megállapodtak abban, hogy Varsányi az összes beidézett embereket 43.000 Ft ellenében kizsákmányolja az országból. A megbeszélésnek alkalmával igen gyakran vádolt is jelen volt a lakásban, hallotta a beszélgetést, sőt abba többször bele is szólta. Megemlékeztetett Varsányi Majtényinél lakásán Varsányi kizsákmányolás szándékáról, sőt Varsányi pedig Majtényi Andrásnál átvette a 43.000 Ft-ot, illetve abból az összeget 20.000 Ft-ot Majtényi Andrásnak kizsákmányolás Varsányi embercsempész társának, egy Bozsai...

472/171

részvételét lényegében beismarta és bűnösségét is elismerte. Védekezésében csupán arra hivatkozott, hogy igyekezett Picket Sándort a disszidálásra lebeszélteni, de ez nem sikerült, ezért csupán azért járt el a továbbiak során, hogy öreg rokonát az embercsempészek be nem csappják.

E védekezésével ellentétben Varsányi István határozottan vallotta, hogy vádlott nem lebeszélőleg nyilatkozott, hanem tevőlegesen részt vett a disszidálást megelőző két megbeszélésben, sőt vele együtt kísérték el Pickett arra a helyre, ahonnan a határ felé, autótutnak indultak. Varsányi István tanuvallomása teljes mértékben megerősíti vádlott védekezését, sőt a bíróság a tanuval szemben a tényállást megkérdőbíróként a vádlott vallomása alapján vádlott részbeni tagadásával szemben a tényállást megkérdőbíróként a fentiek szerint állapította meg. A bíróság a vádlott vádát a következők szerint tagadta, hogy a csoportos határátlépés előkészítésében részt vett. Azzal védekezett, hogy abban az időben már különváltan élt feleségétől, s bár gyakran megjelent a lakásban, de a feleség és Varsányi István között folytatott disszidálásra vonatkozó tárgyalásokba ő nem kapcsolódott be. A bíróság a vádlott vádát a következők szerint tagadta, hogy a csoportos határátlépés előkészítésében részt vett. Azzal védekezett, hogy abban az időben már különváltan élt feleségétől, s bár gyakran megjelent a lakásban, de a feleség és Varsányi István között folytatott disszidálásra vonatkozó tárgyalásokba ő nem kapcsolódott be. A bíróság a vádlott vádát a következők szerint tagadta, hogy a csoportos határátlépés előkészítésében részt vett. Azzal védekezett, hogy abban az időben már különváltan élt feleségétől, s bár gyakran megjelent a lakásban, de a feleség és Varsányi István között folytatott disszidálásra vonatkozó tárgyalásokba ő nem kapcsolódott be. A bíróság a vádlott vádát a következők szerint tagadta, hogy a csoportos határátlépés előkészítésében részt vett. Azzal védekezett, hogy abban az időben már különváltan élt feleségétől, s bár gyakran megjelent a lakásban, de a feleség és Varsányi István között folytatott disszidálásra vonatkozó tárgyalásokba ő nem kapcsolódott be.

Vádlott védekezésével szemben Varsányi István a tárgyaláson is határozottan vallotta, hogy a Majtényiné és ő között a csoportos disszidálás tárgyában lefolytatott beszélgetések alkalmával vádlott is többször fenn volt a lakásban. Vallotta a beszélgetéseket és bele-bele szült azokba. Varsányinak ezt a vallomását a bíróság a tényállás részét az ő vallomása alapján a bíróság a tényre, hogy a vádlott közreműködés nélkül külföldre szökött Izsák, utóbb fenyegető levelet írt külföldről vádlottnak, hogy amennyiben vissza nem fizeti Magyarországon élő rokonának a felvett pénzt, akkor őt a magyar hatóságoknál feljelenti.

Vádlott azt is tagadta, hogy a Izsák Istvánnal folytatott beszélgetés során kérésére ajánlkozott, továbbá, hogy Izsák Istvánnak kémadatokat szolgáltatott. Azzal védekezett, hogy rendszeresen bejárt a Pax espressóba, ahol találkozott Izsák István is. Egy alkalommal mindketten egy egyedül lévő asztalnál ültek, majd a mellette lévő asztalnál ülő Izsák István is bemutatatta a vádlottnak, majd Izsákkal is megismerkedtek. Először a vádlott Izsák István ajánlkozott a vádlottnak, majd a további tárgyalások során értékes képeinek eladására kérte meg Izsákokat. Ezután többször találkoztak, de beszélgetésük során sem kérésére nem ajánlkozott, sem pedig kémadatokat nem szolgáltatott ki Izsáknak. Később a kép eladása nem sikerült s a vádlott kifolyólag nézeteltérés támadt közöttük, ami aztán kapcsolatuk megszakítására vezetett.

Vádlott védekezésével szemben Izsák István a tárgyaláson azt vallotta, hogy 1950 januárjában vagy februárjában ismerkedett meg vádlottal, aki a bíróság előtt elmondta, hogy a találkozó során Majtényi elmondta személyi körülményeit, továbbá, hogy kizárták a pártból, azonkívül apja körülményeit is közölte azt is, hogy helyteleníti a jelenlegi társadalmi és politikai helyzetet és szívesen lépne az amerikaiakkal kapcsolatba. Erről jelentést tett Griffin őrnagyának. Griffin azt tanácsolta, hogy óvatosan vigyázzunk az ilyen emberrel, mert nyilvánvalóan beugratásról lesz szó. E tanács ellenére ő továbbra is fenntartotta kapcsolatát vádlottal és az ezt követő találkozások során vádlott különböző adatokat is közölt vele. Ezeket az adatokat azonban ő nem tartotta kémadatnak és nem is közölte Griffinnel.

Vádlott a tanuval történt szembesítés után is fenntartotta a kapcsolatot és arra hivatkozott, hogy a tanu tévesen vallott a megismerkedésük időpontjáról és körülményeiről is. Ugyanis április végén ismerkedtek meg Izsákkal.

bar
tar
az
Klu
log
vel

lány
az
hogy
vagy
mezt
kiná
és a
tud
vele
fel

során
ahoz
ságot
a val
ható,
részi
vallo

sát
tagad
vegett
alkal
sodott

regi e
fel le

meghit
csönde

vállit
érdekl
aká egy
kinálót

iskolái
szemben

tét. E
USA
akar

WFB

an a vélekezésében előadott körülmények között a miután ekkor Griffin már nem is tartózkodott Magyarországon - mert a tanu szerint is április elején kiutasították az országból - így tanu nem is tehetett neki jelentést az ő megismerkedésükről. Miután pedig a tanu vallomásának a lényeges része valótlán, abból látszik az is, hogy a tanu annyira nem szavahihető és a sikertelen képügylet miatt mennyire erősült vele szemben.

A szembesítés után a tanu elismerte, hogy a vádlott által megnevezett any megismerése valóban úgy történt, ahogy azt vádlott előadta. Egyébként azonban az időpont tekintetében továbbra is fenntartotta állítását. Előadta azt is, hogy a beszélgetés alkalmával Majtényi nem mondta azt, hogy hírszerző szövegére egy kémkedésre ajánkozik és lehetségesnek jellette meg azt is, hogy ő rosszul értelmezte és bírálta el Majtényi szavait, de határozottan állította, hogy ő Majtényi felajánlását az adott körülmények között hírszerzésre való felajánlásnak tartja és ezért jelentette követtségi felületesnek, Griffin őrnagynak. Pontosan mármint tud visszaemlékezni, hogy vádlott mit mondott, de ennek lényege az volt, hogy hozzatretné ele és követtséggel felvenni a kapcsolatot és az életéről, körülményeiről és politikai elfogásáról elmondottakat is határozottan állította.

A bíróság a vádlott és a tanu eltérő vallomásainak mérlegelése során arra a meggyőződésre jutott, hogy miután a tanuak semmi érdeke nem állásott hozzá, hogy vádlottra nézve olyan terhelő vallomást tegyen, amely nem fedie világágot, ezért a tanu vallomása tartalmazza a való tényállást. Igaz ugyan, hogy a vallomásban is vannak kisebb eltérések és ingadozások, de ez csupán annak tulajdonítató, hogy az időmulás folytán a tanu má már pontosan nem tud visszaemlékezni a észletekre. A lényeges körülmények tekintetében azonban a tanu mindig határozott állomást tett.

Az előadottaknak megfelelően tehát a bíróság Izsák István kapitányvalloását meggyőztató bizonyítékként fogadta el és annak alapján állapította meg a vádlott szagadásával szemben a tényállást a fentiek szerint.

Ugyanis, ha vádlott csupán értékes képeket és az utóbbiak eladása kégett kívánt volna érintkezésbe lépni az általa USA állampolgárnak hitt követtségi alkalmazottal és szolgálatának felajánlása is csupán az értékek eladására korlátozott volna, akkor mi szükség lett volna arra

- 1./ hogy bizalmas négyszem közti találkozót kérjen vádlott a követtségi embertől. Értéktárgyak eladását a Pax expressó valamelyik asztalánál is fel lehetett volna ajánlani;
- 2./ nem kellett volna a megbeszélés helyéül a közismerten félrebeszélhető, meghitt légyottokra, bizalmas találkozásokra felhasználni szokott, kisior almas, sönδες Galamb utcai éttermet megjelölni;
- 3./ minek kellett az értékes holmik eladásához az eladó "politikai állítoottságának" a bemutatása. A vevőt nem az eladó személye, hanem a portóke kedekli. Egy Raffaello-t nyilván szivesebben megvásárolnának az USA követtségi ké egy kommunista eladótól is, mint egy értéktelen lenyomatot a legkövetkező eladótól.
- 4./ Minek elmondani a képeladáshoz, hogy az eladó nyilatkozott, hogy iskoláit, hogy apja befolyásos ember, hogy értékes értesüléseket tud szerezni, hogy szemben áll a mai rendszerrel, hogy állásából elbocsájtották?

E adatközlések seemivel sem növelik az eladni kínált tárgyak értékét. Ellenben meggyőzően alátámasztják Izsák tanu ama előadását, hogy itt az USA részére hírszerző sz. A/B. Tatra - 3. k. 9. a. V. 4. 16. 702/a értent. A vádlott magát is akarta adni.

1974

IV.

Majtényi András közreműködött Plick Sándornak az országból való kiszöktesésében. Ezzel a BHÖ. 49. pont 1. bekezdésében foglalt tiltott határátlépéshez való segítségnyújtás büntetettét követte el.

Ugyancsak közreműködött abban is, Varsányi József létrehozzon egy olyan csoportot, amely együtt akart az ország területéről kiszökni. Bár a kiszökés közben a vádlottak miatt elmaradt, mégis vádlott a tevékenységével a BHÖ. 48. pont 2, b) cikkében foglalt csoportos tiltott határátlépéshez való segítségnyújtás büntetettét követve el.

A Majtényi András által Izsek István részére közölt adatok vádlott volt ellenében ellentétben kétségtelenül a magyar állam titkát képező adatok voltak. Mivel pedig azokat vádlott idegen állam szervezete megbízottja részére szolgáltatott, így ezzel a BHÖ. 37. pont c./, alpontjában és a 38. pont 1. bekezdés 1. pontjában foglalt folytatatosan elkövetett hűtlenség büntetettét valószínűsíthetően követve el.

Majtényi András az ismertetett orvosszakértői vélemény szerint a cselekmény elkövetésekor nem szenvedett és jelenleg sem szenved olyan elmebetegségben, vagy olyan öntudatzavarban, amely képtelenné tette volna, vagy tevékenységének társadalmi veszélyességének felismerésére, vagy az akaratának megfelelő irányításra. Ezért a bíróság büntethetőséget kizáró ok hiányában vádlottat bűnösnek mondta ki és megbüntette.

A büntetés kiszabásánál a bíróság súlyosító körülményként értékelte a halmozatot, továbbá a folytatólagosságot. E mellett nyomtatékosan vette figyelembe a vádlott egész életmódja élesen szembenálló a szocialista erkölccsel, továbbá életmódjából, továbbá magatartásából folyóan a személtébeni társadalmi veszélyesség rejlik.

Súlyosító körülmény a kiszolgáltatott adatok általános jellege és mennyisége, továbbá a rendelkezés sulya. Ezért a rendelkezés részben írt büntetést szabta ki, továbbá olyan hosszú ideig tartó szabadságvesztés büntetést látott szükségesnek, hogy vádlott megfelelően átnevelhető, az állandó munkára rászoktatható és a hasonló bűncselekmények elkövetésétől visszatartható legyen.

VI.

A Fővárosi Ügyészség fenntartotta a tárgyaláson a vádlott ellen a vádat is, hogy 1949 decemberében Gellért Lajos gyárigazgatótól 20.000 Ft-ot vett el azzal a céllal, hogy a Varsányi Józseffel fenntartott kapcsolata révén az országból kiszöktesse. Ezt a tervét azonban a vád szerint azért nem hajtott végre, mert Varsányinak már nem volt lehetősége a kiszöktesésre.

Majtényi András azt beismerte, hogy Gellért Lajostól 20.000 Ft-ot vett el. Azzal védekezett azonban, hogy ezt a pénzt nem a kiszöktesés céljára, hanem a rendelkezéssel vette át, hogy ennek ellenében az akkor fenálló jogok között legálisan szerezze Gellért részére utlevelét. Azaz is védekezett a váddal szemben, hogy amikor megtudta, hogy már legálisan nem lehet szerezni utlevelét, akkor a 20.000 Ft-ot visszaadta megbízójának.

Varsányi József a kihallgatása során lényegében szintén azt mondta, hogy vele vádlott a Gellért Lajos kiszöktesésével kapcsolatban nem társult.

A fentiek figyelembevételével tehát arranzva nem merült fel a vádlottak bizonyítékai, hogy vádlott Gellértől abból a célből vette fel a pénzt, hogy annak ellenében elősegítse az országból Varsányi segítségével a kiszöktesést.

A.B. 1.1. 3.1.9. V-16-702/41 segítségével 1.1.1. 1. 14

1475

...n történő kimenetelét. Ezért a bíróság vádlottat az ellene a tiltott határátlé-
...hez való segítségnyújtás büntetvényének kísérlete miatt emelt vád alól behizonyi-
...tsági hiányában a Bp. 180.§.a./ pontja alapján felmentette.

VII.

A bíróság a védelemnek a bizonyításkiegészítése iránti indítványát
...nt szükségtelent utasította el. Egyrészt ugyanis egyetlen olyan adat sem merült fel,
...ly a már adott orvosszakértői véleménnyel szemben mégcsak valószínűsíteni is
...llett korlátozottan beszámíthatóságát s így emellett további megvizsgálata iránti
...ítvány szükségtelen. Másrészt Izsák István vallomásaival szemben a kihallgatni
...t Lengyel Gusza tanu vallomása é figyelemmel a nagy időmúlásra -annál kevésbbé
...lgáltathat elfogadható bizonyítékokat, mert nevezett nem vett részt a vádlott
...Izsák István tanu közötti bizalmas beszél getésben, s így ^{sem} erről, sem pedig az egyéb
...ülményekről hitelt érdemlő vallomást nem tud tenni. Arról sem tudhat határozott
...llomást tenni, hogyag megismerkedésük milyen időpontban történt, mert el nem kép-
...lhető, hogy évek távlatából meg tudná jelölni a pontos vagy megközelítő időpontot.

VIII.

Az ítélet rendelkezési a már felhívott törvényhelyeken felül a
... 38. 39. és 57.§-án alapulnak.

Budapest, 1954 évi február hó 10. napján.

...r Olti Vilmos /
...tanács elnöke

/ dr. Garancsy Mihály /
...szakbíró

...ók Gyula, Vermes Gyula, Kollár János ülnökök akadályoztatása, folytán:

/ dr. Olti Vilmos /
...tanácsvezető

hitelekül:
[Handwritten signature]
...tanácsvezető

A N É P K Ö Z T Á R S Á S Á G N E V É B É N

A Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága

176

Budapesten, az 1955. év február hó 23. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő ítéletet:

A hűtlenség és más bűntettek miatt mártírja a népi demokrácia ellen indult bűnügyben a budapesti fővárosi bíróság által 1954. február 10. napján B. II. 0272/1953-19. szám alatt meghozott ítéletet részben megváltoztatja:

a vádlottat az idegen állam megbízottjaként folytatólagosan elkövetett hűtlenség és csoportos tiltott határátlépés bűnösség hiányában a fennmaradó 1 rb. tiltott határátlépéshez való segítségnyújtás bűnösségétől a csoportos tiltott határátlépéshez való segítségnyújtás bűnösségétől 4 /: négy /: évi börtönbüntetésre a csoportos tiltott határátlépéshez való segítségnyújtás bűnösségétől 5 /: öt /: évig tartó eltiltásra íteli.

A vádlottnak az elsőfoku ítélet meghozatala óta továbbfolyó előzetes letartóztatásának megszűntetésére teljes egészében beszámítja.

Indokolás:

A fellebbezési eljárásban a Legfelsőbb Bíróság az 1954. évi 17. tvr. 16. § /1/ bekezdése értelmében az 1954. évi V. tv. hatálybalépése előtt érvényben volt perrendi szabályokat alkalmazta.

Az elsőbírói ítélet ellen az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védő pedig a tényállás megállapítása, a bizonyítási indítvány elutasítása, a hűtlenség és a csoportos tiltott határátlépéshez való segítségnyújtás bűntettében a bűnösség megállapítása miatt és enyhítésért fellebbezett.

1./ A tényállás elleni fellebbezési támadások tekintetében a Legfelsőbb Bíróság a következőket állapította meg:

a./ Vádlott elmeállapotára vonatkozó az az elsőbírói ténymegállapítás, miszerint vádlott nem szenved olyan elmebetegségben, mely a pszichikájára nézve büntetőjogi felelősségét akár csak korlátozta volna, hanem megalapozott. További bizonyítás /: vizsgálat /: elrendelésének semmi értelme nem lett volna.

b./ A védelem Telegdi László államvédelmi tisztségviselő kérésére arra, hogy Fick Sándor - vádlott által elősegített - tiltott határátlépését annak megtörténte után, valamint a csoportos tiltott határátlépéshez való segítségnyújtást megvalósító tényeket - miután Bocskai István

nevű büntársa 28.000.- Ft-tal megszökött, a hivatkozott tanu előtt, mint a Hatóság tagja előtt őszintén feltárta.

E bizonyítási indítványt az elsőbíróság elutasította. - Bár kétségtelen, hogy a bűnösség megállapítására e ténykörülmenynek semmi kihatása nincs, miután az állítólagos közlés a bűncselekmények elkövetése után történt, - mégis eljárási szabálysértést követett el /: 1951: III. tv. 3. §. / az elsőbíróság, amikor ezt a körülményt nem kísérelte meg felderíteni. Ugyanis, ha a védelem állítása megfelel a valóságnak és e tanu a védelem által hivatkozott körülményt igazolta volna, egy rendkívül nagysúlyu súlyosbító körülményre derült volna fény: a vádozott cselekményeit ugyanis ez esetben úgy kellett volna megítélni, hogy alatt az lett volna a feladata, hogy leleplezze a külföldre szökni szándékozókat, a beléhelyezett bizalommal visszaélve, elősegítette azok bűncselekményeit s csak amikor hozzátartozóit anyagi sérelem érte és bűncselekmény elkövetésének, illetve továbbfolytatásának lehetősége megszűnt - jelentette a történetet megbízóinak. Éppen ezért ennek a körülménynek a tisztázását a Legfelsőbb Bíróság az 1951: III. tv. 19. §. /1/ bek. 5. pontja és 199. §. /2/ bek. alapján megkísérelte és ennek során olyan adatok merültek fel, hogy Telegdi László őrnagy az Államvédelem Hatóságnál száma szolgálatot nem teljesített, volt ugyan egy Lekdi Sándor nevű őrnagy a Hatóságnál, akinek azonosítása azonban nyomozati feladat lenne s ezért az ügy is hosszasan elhúzódó bűnügy történelmi időbeli eltérése szisztematikusan mutatkozott, Miért is ennek a ténybelileg nem tisztázott súlyosbító körülménynek figyelmen kívül hagyásával döntötte el a Legfelsőbb Bíróság az ügyet.

A./ A védelmi fellebbezés azt is vitatta, hogy Piek Sándor tiltott tárlatlépésének időpontját tévesen tartalmazza az elsőbíróság az 1949. február 10. /: mert ez az az időpont, amikor a Hatóság az 1949. évi XLVIII. t.v. 48. §-ában foglaltak nem alkalmazhatók. Az akkor érvényben lévő büntetőjogszabályokban foglalt bűntéti tételekre figyelemmel pedig, - e bűncselekmény büntetethetősége érvéls folytán megszűnt.

B./ A támadás azonban nemcsak minden ténybeli alapot nélkülöz, de a felvett bizonyítékok sem voltak alkalmasak arra, hogy a megalapozott ítéleti tényállást megdöntsék.

Maga a vádlott is - mindaddig, míg a védője ezt a jogi lehetőséget nem vetette - következetesen valamennyi nyomozati, ügyészégi, bírósági vallomásaiban Varsányi Józseffel történt összebeszélését 1948. december 10. 1949. januárjára tette és azt állította, hogy az összebeszélés eredményeként Piek Sándor 1949. februárjában hagyta el illegálisan az országot. Sem a védelem által benyújtott nyilatkozatból - mely szerint Piek Sándort budapesti lakásáról xxxxxx után heteken keresztül igyekeztek távozását titkolni, - csupán 1949. február 10. napján jelentették ki rendőrhatalóságnál, - sem Varsányi József vallomásának abból a részéből, hogy a Piek Sándor-féle "közös üzletük" 1948. december 10. történt - nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy e cselekmény hivatkozott törvény életbeléptetése előtt történt volna. E támadás hát minden alapot nélkülöz.

C./ Alaposnak bizonyult viszont az elsőfoku ítéletnek a hűtlenséggel való tetteivel kapcsolatosan megállapított és lényegében Izsák István

178

vallomásán alapuló tényállása ellen irányuló védelmi támadás.

Az ítéletben ugyanis iratellenesen van megállapítva, hogy e tanu a vádlottal történt szembesítése után elismerte ugyan, hogy Lengyel Zsuzsával valóban úgy ismerkedtek meg, ahogy azt a vádlott előadta, /: tehát hogy vádlott bemutatkozott nevezettnek, majd a vádlott által is csak közből ismert tanut mint barátját mutatta be neki /: - "egyébként azonban az időpont tekintetében továbbra is fenntartotta állítását." Az 1954. február 9.-én megtartott tárgyalásról felvett jegyzőkönyv e következőképpen rögzíti le e tanunak a szembesítés kapcsán tett nyilatkozatát: "Valóban úgy volt, hogy én udvaroltam Lengyel Zsuzsának. A megismerkedésünk dátumára ma már pontosan visszaemlékezni nem tudok."

A szembesítés során tehát e tanu az addig következetes vallomását, hogy a vádlottal és Lengyel Zsuzsával /: történt megismerkedése 1950. januárjában történt, akként módosította, hogy ennek időpontjára ma már nem tud pontosan visszaemlékezni. Így ellenkező adat hiányában e kapcsolat kezdő időpontját a vádlott előadása szerinti, 1950. áprilisára kell tenni. A ténybeli változás viszont megfosztja hitelt érdemlőségétől a tanunak mindazt az előadását, ami Griffin attache-val kapcsolatos annál is inkább, mert iratellenes az az ítéleti ténymegállapítás is, hogy "e tanunak semmi érdeke sem fűződött ahhoz, hogy a vádlottal nézve olyan terhelő vallomást tegyen, amely nem fedi a valóságot." E tanu - aki egyébként hűtlenség büntettségért 15 évre jogerősen el lett ítélve - érdektelenség vallotta ugyan magát, de elismerte - ugyancsak a vádlott észrevételével kapcsolatban - hogy köztük a "képügylet" miatt elhidegült a viszony. És Helfer Istvánné is azt vallotta ezzel kapcsolatban, hogy "megfelel a valóságnak, hogy Izsák a képügy miatt háragadt Majtényira, mint láttam, hogy az utcán el is kerül bennünket. Mindezeknél fogva egyéb bizonyíték hiányában Izsák István egymagában álló tanu vallomására nem lehet olyan ítéleti tényállást alapítani, melynek alapján vádlottat a hűtlenség büntetésében bűnössé lehetne nyilvánítani. Ezért a Legfelsőbb Bíróság az elsőfoku ítélet tényállásából az 1951. III. tv. 204. § /1/ bek. 6. pontja alapján figyelmen kívül hagyta azokat a tényeket, amelyek Izsák István tanu vallomásán alapultak."

2./ Az így részben helyesbített tényállás alapján a tiltott határátlépéshez és a csoportos tiltott határátlépéshez való segítségnyújtás büntetésében a bűnösség megállapítása törvényszerű, a hűtlenség büntetése tekintetében azonban téves.

Bár a vádlott életmódja, erkölcsi magatartása, a megállapított bűncselekményei és az a tény, hogy Izsák Istvánnal abban a bizsomban létesített üzleti összeköttetést, sőt azért ismerkedett meg vele, mert azt hitte, hogy az amerikai követséghez tartozó személy - semmiképpen sem teszi kizártná, hogy felajánlotta szolgálatait, sőt, hogy adatkait is szolgáltatott a külföldi szervezet e megbízottjának, - de a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a bűnössége meg nem állapítható. Ezért a vád és következményei alól bebizonyítottóság hiányában /: Bp. 180. § a. pont / fel kellett menteni.

3./ A megállapított bűncselekményekért kiszabandó büntetés tekintetében a Legfelsőbb Bíróság döntő súllyal vette figyelembe vádlottnak a szocialista családi környezetére ellenére kialakult "sajátos egyéniségét", erkölcsi felfogásának rendkívül laza voltát, aminek következtében nevelése és megjavítása csak huzamos börtönbüntetéssel érhető el. Ezért a rendelkezés szerinti büntetést szabta ki rá.

A büntetőtörvényben felsorolt egyes jogoktól való eltiltás a Btá. módosított 40. § /2/ bekezdés A/Bt. 103. § 1. p. - V. 116/702/a

4./ Az elsőbíróság felmentő ítélete kellően megalapozott a Gellért...
jostól legális utlevél szerzése céljából átvett, majd visszaadott
20.000.- Ft tekintetében, ehhez a Legfelsőbb Bíróságnak hozzájárulva
a urloja nincs.

B u d a p e s t , 1955. évi február hó 23. napján.

Dr. Nagy Károly s.k. tanácsvezető, dr. Vida Ferenc s.k. előadó,
Buday Ferenc s.k. bíró.

A kiadmány hiteleül:

Gyarané
irodakezelő.

Handwritten notes on the left margin, including the number '179' at the top and various illegible scribbles and fragments of text.

Vertical handwritten notes on the right margin, including the number '49' at the bottom and various illegible scribbles.